

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
------	---------	-----------------	---------------------	------------	----------	----------

Tartalom

Általános ajánlás minden évfolyam számára az azonos témakörökhöz.....	2
I. Kifejezés képzőművészet témakörben.....	2
II. Számítógép használata a vizuális kommunikáció témakörben általában, több évfolyamon	3
III. Tárgy és környezetkultúra témakörben általában és minden évfolyamon legalább részben használhatók.....	4
5. évfolyam.....	4
Kifejezés, képzőművészet	4
Vizuális kommunikáció	5
Tárgy és környezetkultúra	5
6. évfolyam.....	5
Kifejezés és képzőművészet.....	5
Vizuális kommunikáció	6
7. évfolyam.....	7
Kifejezés, képzőművészet	7
Vizuális kommunikáció	7
Tárgy és környezetkultúra	8
8. évfolyam.....	8
Kifejezés képzőművészet	8
Vizuális kommunikáció	9
Tárgy és környezetkultúra	10

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
------	---------	-----------------	---------------------	------------	----------	----------

Általános ajánlás minden évfolyam számára az azonos témakörökhöz

I. Kifejezés képzőművészet témakörben

Az alábbi Web oldalakon a művészet alakulása található a kezdetektől napjainkig képanyaggal, szöveggel, így mindegyik évfolyamon jól használhatók

<http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/lm/frame/cikkwm?id=4778&kat=bz>

Erről az oldalról az összes művészeti stílus indítható

Rendkívül bő szöveges anyaggal tárgyalja az egyes művészeti korszakokat, képillusztrációkkal. A témát kimerítő forrás, tanári felkészüléshez, tanulói kiselőadáshoz javasolt.

Az egyes pontok tartalmazzák az adott kor építészetét, festészetét, szobrászatát, adott esetben a kisművészeteket.

+ Képi illusztrációk

+ Tesztkérdések és kulcs

+ Kis esszék és kulcs

+ Előző témákra visszautaló 1-2 kérdés.

+ A múzeumokra, ill., esedékes kiállításokra a témától függően felhívás.

+ Ajánlott irodalom, esetleg azon belül fontosabb részekre oldalszámszerű utalás

<http://www.berze-nagy.sulinet.hu/stilus>

Barangolás sorozatban a Berze Nagy János gimn. dolgozza fel a művészeti stílusokat, összekapcsolva a zenei, irodalmi vonatkozásokkal. Előny, hogy a megfelelő korszakból zenei aláfestéssel egészíthetjük ki a műelemzéseket.

<http://www.mozaik.info.hu/MozaWEB/Stilus/page4103.htm>

A stílustörténeti korszakok bemutatása, rendkívül sokoldalú megközelítésben. Az alkotókról képpel és információval, a stíluskorszakok, alkotások elemző leírásával, (sőt a művészeti fogalmak, idegen kifejezések külön linken kislexikon ablakában jelennek meg). A zenei lejártszón aktuális stílusú zenerészlet, irodalmi koncentrációval. A művészeti elemzés őskori alkotásoktól a modern XX. századi izmusokig válogat néhány jellemző objektumot.

<http://www.kfki.hu/~arhthp/keptar/>

Képzőművészet Magyarországon, a legjobban használható lapok egyike.

Alkotók, és korszakok szerinti névmutatója van. Csodálatos képanyaga, a szereplő művészek (lehetőleg) önarcképével, életrajzával, főbb munkáival.

A stíluskorszakok szerinti feldolgozás mellett szerepelnek a különböző festőiskolák, híres művészeti csoportosulások is.

A WEB Galérián, a nem magyar anyag ismerhető meg ilyen módon. Különösen jó megoldás a freskóciklusokban a tárlatvezetés.

Néhol még információ is tartozik a művekhez, a mű keletkezésével, az ábrázoltakkal kapcsolatos érdekességekkel.

Az anyag csak a középkorral indul

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
------	---------	-----------------	---------------------	------------	----------	----------

Ajánlott CD ROM-ok

Építőművészet Magyarországon (multimédia CD-ROM, Budapest: Kossuth, 2001.) Működési környezet (minimális) Pentium 233 PC, 32 MB RAM, 64 000 szín, 800x600 monitorfelbontás, 8x CD-ROM olvasó, Windows kompatibilis hangkártya, egér, Win 95/ 98/ME/2000 Főcím forrása lemezcímke Bibliográfiai megjegyzés Fényképezte Bagyinszki Zoltán. - Légi felvételek Sztraka Ferenc. - Írta Bagyinszki Zoltán, dr. Császár László, Fekete Csaba József, Kruzslitz Ilona, dr. Német Csaba Kiadvány nyelve magyar

Képtárak (multimédia CD-ROM, Budapest: Minor Kft., 1995) Sorozat sorozati cím: CD könyvtár Működési környezet (minimális) 386 DX-40 PC, 64k színű VGA, 2x CD-ROM olvasó, DOS 5.0, Win 3.1 Főcím forrása lemezcímke További címadatok alcím: CD-ROM képzőművészeti album
Címváltozat: Kirándulás a képzőművészet világába
Kiadvány nyelve magyar ISBN 963 04 6005 X

A magyar nép művészete (multimédia CD-ROM, Budapest: Arcanum Adatbázis Kft., 1999) Sorozat sorozati cím: Arcanum digitéka. Működési környezet (minimális) 486 PC, 256 színű monitor, Windows 3.1 Főcím forrása lemezcímke További címadatok címváltozat: Malonyai Dezső: A magyar nép művészete Bibliográfiai megjegyzés Írta Malonyay Dezső. Kiadvány nyelve magyar ISBN 963 85923 8 9 Kiadó ország Magyarország

A **Művészeti lexikon** (multimédia CD-ROM, Budapest: Woodstone Interactive, 1998). Sorozat sorozati cím: Magyar hypertextes lexikonsorozat Működési környezet (minimális) 486 DX PC, 16 MB RAM, 15 MB szabad lemez hely, 4x CD-ROM olvasó, Win 3.1 vagy Win 95, Win NT Főcím forrása lemezcímke További címadatok alcím: Woodstone interactive multimédia CD-ROM: Művészeti lexikon (Woodstone Interactive) Bibliográfiai kapcsolat: Művészeti lexikon Bibliográfiai megjegyzés Az azonos című nyomtatott kiadvány szövegét gépelve és eredeti formában (scannelve) tartalmazza, több száz festmény, szobor, épület képe látható. Kiadvány nyelve magyar.

A **Művészeti lexikon** (multimédia CD-ROM, Budapest: Cyberstone Entertainment, 1999) Működési környezet (minimális) Pentium 200 PC, 32 MB RAM, 800x600 True Color, Win 95 vagy 98 Főcím forrása lemezcímke További címadatok alcím: minden, amit a művészetekről tudni illik! Bibliográfiai kapcsolat: Művészeti lexikon. Bibliográfiai megjegyzés Az Éber László által szerkesztett művészeti lexikon digitális feldolgozása (több mint 6000 szócikk, közel ezer kép és metszet, elemzések, ismertető.) Kiadvány nyelve magyar

A világörökség (multimédia CD-ROM, Budapest: Gulliver, 1997) Működési környezet (minimális) PC, 8 MB RAM, 5 MB szabad lemez hely, 4x CD-ROM olvasó, Win 95 Főcím forrása lemezbontó hátoldal További címadatok alcím: az emberiség legféltettebb kulturális és természeti értékei. Címváltozat: A világörökség című könyv teljes szöveg- és képanyaga Bibliográfiai kapcsolat: A világörökség Bibliográfiai megjegyzés Az azonos című könyv CD-ROM melléklete. Kiadvány nyelve magyar.

A **Világörökségek Magyarországon** (multimédia CD-ROM, Érd: Net-Net Kft., 1999) Működési környezet (minimális) Pentium PC, 8 MB RAM, 5 MB szabad lemez hely, 4x CD-ROM olvasó, Win 95 Főcím forrása egyéb További címadatok alcím: a budai várnegyed és a Duna-part, Pannonhalma, Aggteleki Nemzeti Park, Hollókő

Egyéb praktikus tanácsok:

A műelemző órák sajátja, hogy a műalkotások valós színhatásához elengedhetetlen a terem sötétítése, így gondot okoz a táblára felírt nem magyar művésznevek, idegen kifejezések lemásolása (gyakori villanykapcsolások). A PowerPoint program segítségével a diák feliratozható, előre összekészíthető, egy dia több korszaknál beépíthető, stb. CD-re írva összeállítható az egyes évfolyamokon a 45 percre szánt képanyag, szükség szerint vázlat szöveggel is. Kiváltható az óra előtti válogatás, a diák elpakolása.

II. Számítógép használata a vizuális kommunikáció témakörben általában, több évfolyamon

A betű, szövegek, plakát témában: Word szövegszerkesztő programja

A kompozíciós szerkesztések témában, színelméleti témában, ábrázolási rendszerek témában a: Paint program, (Corel Draw stb. lehetőség szerint)

A montage szerkesztések, vizuális átírások, (absztrahálás) kreatív fantázia kifejezésére a: Corel Draw, Photo-shop program

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
------	---------	-----------------	---------------------	------------	----------	----------

III. Tárgy és környezetkultúra témakörben általában és minden évfolyamon legalább részben használhatók

Az **Otthonunk, közvetlen környezetünk esztétikája** c. CD. (Budapest: FOK, 1996) Főcím forrása lemezcímke További címadatok alcím: photo-CD képanyag a neveléshez

Kiadvány nyelve magyar

A **3D lakberendezés** c. CD-ROM, (Budapest: Woodstone Interactive, 2001) Működési környezet (minimális) Pentium PC, 32 MB RAM, CD-ROM olvasó, Win 95/98 Főcím forrása lemezcímke További címadatok címváltozat: 3D lakberendezés, belsőépítészet. Címváltozat: Lakberendezés, belsőépítészet. Bibliográfiai megjegyzés Megjelenési év nem szerepel sem a lemezcímken, sem a dobozon. - Lemezszám a lemezcímken: WS-067 Kiadvány nyelve magyar

Jelölések, rövidítések, tantárgyi specifikumok

A vizuális kultúra óratípusai:

(ME) Műelemző,

(TUT) Természet utáni tanulmány (A kitett látvány plasztikus, valóság-hű ábrázolása)

(DT) Díszítés, tervezés

(MKR) Magyarázó-közlő rajz (szerkesztések, műszaki rajzok)

(TEM) Tematikus alkotás, (adott témára saját fantázia szerinti képalkotás)

(T) Tárgykészítés: (egyéb tevékenységek)

Csak három témakör szerepel évfolyamonként:

Kifejezés, képzőművészet

Vizuális kommunikáció

Tárgy és környezetkultúra

5. évfolyam

Kifejezés, képzőművészet

Az őskori művészet. Egyiptom, Mezopotámia, Görög, római művészet.	1	A felkészülésben, előadásban, képanyag bemutatásban használható		frontális	ME	http://www.berze-nagy.sulinet.hu/stilus (a legjobban használható oldalak, az őskortól a XX. századig http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/lm/frame/cikkwom?id=4778&kat=bz http://www.extra.hu/muvtori/index.html
Népművészeti alkotások példái (szerszám, faragás, bútór, mézesbáb, tojásfestés)	1	Szemléltetés, a képanyag felhasználása	egyéni alkotás a látottak alapján	megfigyelés, elemzés, alkotás	ME T	A magyar nép művészete multimédia CD-ROM
Szépítőművészeti Múzeum rendeltetése, szerepe.	1	csak koordináló szerepe van a tanárnak	2 gyerek 1 gépnél	egyéni, vagy kiscsoportos	ME	Szépítőművészeti Múzeum: saját multimédiás cd-je

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
Vizuális kommunikáció						
Térjelölési lehetőségek	1		a formák, és az alapvonal mozgatásával önállóan fedezik fel a termélységek alakulását	kiscsoportos	TUT	Paint
A testesség tónusokkal való megjelenítése. A fény-árnyék.	1	A folyamat szemléltetése	a festékszóróval a többbrétegű tónusképzés gyakorlása	megfigyelés, alkalmazás, gyakorlás	TUT	Paint, PowerPoint
A színek. A sötét-világos kontrasztok	1	előre elkészített színek szemléltetése	órai munka, otthoni gyakorlás	egyéni, kiscsoportos		Paint, Corel Draw

Tárgy és környezetkultúra

Papírtárgyak készítése hajtogatással.	1	a tanulók a weblap utasítása szerint önállóan is dolgozhatnak	a munkamenet leírása alapján készítik a formát	önálló	T	http://altisk.sulinet.hu/altisk/ugyeskedo/origami/origami01.html
Betűk kivágással, esetleg számítógéppel.	1		otthoni szorgalmi		DT	Word

6. évfolyam

Kifejezés és képzőművészet

Építészet: tömeg, szerkezet (centrális és tengelyes térelrendezés).	1	tanári felkészüléshez, alaprakajok szemléltetéséhez		frontális megbeszélés, részletek kinyomtatása, másolása	ME	http://vic.mkm.sulinet.hu/muvesz/muelemzesek2/muelemzesek2.htm
A műelemzésről általában	1		a weboldal példája alapján egy választott alkotás elemzése	egyéni dolgozat vagy kiselőadás	ME	http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/lm/frame/cikk?id=5586&kat=bt
A képzőművészeti ágak (grafika, festészet, szobrászat, építészet), műfajok (táblakép, szárnyas ol-tár, freskó, mozaik, kispasztika, emlékmű, magán- és középület), műtípusok (tájkép, csendélet, portré) példái.	1	a könyvtáros vezeti az órát	a könyvtárban a Művészeti lexikon CD-ROM és a kézikönyvek párhuzamos használata, (előny- hátrány összevetése)	könyvtári óra	ME	http://www.mozaik.info.hu/MozaWEB/Stilus/page4103.htm és a Művészeti lexikon CD

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
Az ókeresztény művészet. A románkor. A gótika. A reneszánsz művészet	4	előadások		differentiált óra (összehasonlítása két vagy több hasonló témájú szobornak, festménynek.	ME	http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/lm/frame/cikkwm?id=4778&kat=bz http://www.berze-nagy.sulinet.hu/stilus http://www.extra.hu/muvtori/index.html http://www.mozaik.info.hu/MozaWEB/Stilus/page4103.htm http://www.kfki.hu/~arthp/keptar/ http://www.bajabela.sulinet.hu/tubi/renesz/antik.htm http://www.sztaki.hu/~smarton/muveszet/michelangelo/michbibl.htm
A népművészet példái (szövés, hímzés, viselet)	1	koordináló szerep	csoportosan állítják össze egy-egy tájegység (Térkép) színeit, cipő, ruha, fejfedő, ékszer viseletet	csoportmunka	ME	A magyar nép művészete (multimédia CD-ROM) Magyar Viseletek Története Világörökségek Magyarországon CD-ROM Hollókő
A magyar szent korona története	1		önálló	ajánlatos valamely nemzeti ünnephez kötni az órát, javasolt tanulói kiselőadásra	ME	A magyar koronázási ékszerek CD-ROM

Vizuális kommunikáció

Vetületi ábrázolás (Különböző vonalvastagságok)	1	szemléltetéshez ajánlott	egyéniileg végezhetnek a gépeknél egyszerű szerkesztéseket	egyéni	MKR	Word rajzoló, Corel Draw
---	---	--------------------------	--	--------	-----	--------------------------

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
------	---------	-----------------	---------------------	------------	----------	----------

7. évfolyam

Kifejezés, képzőművészet

A barokk kor. A XIX. század és a századforduló művészete, a klasszicizmus, a romantika, a realizmus. Az impresszionizmus, a posztimpresszionizmus, a szecesszió.	9	az alábbi weblapok segítségével (bőséges képanyag és információ segítségével vezetett óra)	választható egyéni, vagy csoportos tanulói feldolgozás is a források felhasználásával	frontális, csoportos, egyéni	ME	http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/lm/frame/cikkwom?id=4778&kat=bz http://www.berze-nagy.sulinet.hu/stilus http://www.mozaik.info.hu/MozaWEB/Stilus/page4103.htm http://www.kfki.hu/~arthp/keptar/ (ez a XIX. és a XX. századi magyar művészethez ajánlható, külföldi anyaga angol nyelvű) Web múzeum Párizs (híres festők kiállításai: művész index segítségével kikereshető festők gyűjteményes kiállítása) http://virgo.bibl.u-szeged.hu/wm/paint/index.html http://www.vigado.hu/ (szecesszióhoz) http://www.mkogy.hu/guide/szoveg/visith.html http://www.owl.hu/owl/bginfo/43festesznet/kulf_festok.html http://www.allposters.com/gallery.asp?startat=popularposters.asp http://www.the-artists.org/artshop/fauvism.cfm
A népművészet példái (fazekaság).	1	A fotósorozattal a munkafolyamat bemutatása, szemléltetés	kész edény ábrázolása	frontális	ME T	http://www.terasz.hu/pub/nadudvar/index.htm http://www.extra.hu/bongyole/

Vizuális kommunikáció

Axonometrikus ábrázolás, dímétrikus axonometria	1	A kész ábra szemléltetésére, a tanulókkal együtt haladó szerkesztéshez	szerkesztés egyénileg, vagy kiscsoportban, esetleg önálló otthoni munkaként plusz feladatok megoldására.	egyéni	MKR	Paint
---	---	--	--	--------	-----	-------

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
------	---------	-----------------	---------------------	------------	----------	----------

Tárgy és környezetkultúra

Foto, reklám	1	e lap a tanári felkészülésben javasolt, képanyaga a szemléltetéshez nyújt bő tárházat	megfigyelés, elemzés	frontális	ME	http://www.c3.hu/collection/koncept/images/expozicioszovmain.html e lap alján: Körner Éva: A fotomontázs, mint a magyar avantgard harmadik hullámának reprezentatív műfaja képanyag illusztrációval. Fényképezés kisfilmes géppel (multimédia CD-ROM, D2 Fotóstúdió, 1997)
--------------	---	---	----------------------	-----------	----	---

8. évfolyam

Kifejezés képzőművészet

A XX. század első felének művészeti irányzatai, a fauvizmus, kubizmus, futurizmus. Az expresszionizmus, a konstruktivizmus, a szürrealizmus és az op-art	4	az alábbi weblapok segítségével (bőséges képanyag és információ segítségével vezetett óra)	választható egyéni, vagy csoportos tanulói feldolgozás is a források felhasználásával	frontális, csoportos, egyéni	ME	http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/lm/frame/cikkwm?id=4778&kat=bz http://www.berze-nagy.sulinet.hu/stilus http://www.extra.hu/muvtori/index.html http://www.mozaik.info.hu/MozaWEB/Stilus/page4103.htm http://www.kfki.hu/~arthp/keptar/ (ez a XIX. és a XX. századi magyar művészethez ajánlható, külföldi anyaga angol nyelvű) Web múzeum Párizs http://virgo.bibl.u-szeged.hu/wm/paint/index.html http://www.allposters.com/gallery.asp?startat=popularposters.asp A nagybányai festőiskola (multimédia CD-ROM, Érd: Net-Net Kft., 1998)
--	---	--	---	------------------------------	----	--

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
Le Corbusier, modern építészet	1	előadás		frontális	ME	Le Corbusier építész (modern klasszikusok) Belső, külső képek a munkáiról (A kápolna belseje) http://www.lecorbusier.com/ http://www.fsz.bme.hu/mtsz/szakmai/zk10.htm
A kortárs képzőművészet néhány alkotásának elemzése, megismerése.	1		kutatómunka, a legjobban teljesítő alkotás bemutatása	egyéni	ME	A Műcsarnok Kortárs művészet c. CD http://www.artitude.hu/gate/gate1.htm Ezen kívül rengeteg kortárs galéria található a művészeti kapcsoló pontokon.

Vizuális kommunikáció

Egy vagy két iránypontos perspektív kép szerkesztése, vonaltávlát	1	PowerPointtal elkészített bemutatóval a téri testcsoport folyamatos felépülésének prezentálása.	E példa kapcsán a tanulók is készíthetnek folyamatábrákat, melyek gyors vetítésével a mozgásfázisok is érzékeltethetők	megfigyelés, alkotás	MKR	PowerPoint
Animációs filmvázlat készítése	1	kész munkák	animálás kiscsoportban	csoportos	DT	Flash program, Gif animátor program Comenius Logo animációs szerkesztője
Kollázs, papír- és fotómontázs készítése	1	szemléltetés	megfigyelés, alkotás	kiscsoportban fotopaint szerkesztések készítése	DT	Fotoshop, Fotopoint, skenner, montázs, mint technika, fotómontázs
Színismeretek: Színritmus. Harmónia. Kontrasztok (színezet és hőfokkontraszt, sötét-világos, komplementer, szimultán, mennyiségi és minőségi kontrasztok). Színtávlát.	1	a mellékleten láthatóhoz hasonló ábrákkal szemléltetett színelméleti tézisek igazolása	a különböző színkontrasztokat bemutató ábrák elkészítése	differenciált csoportmunka	DT	Paint, Corel Draw, Foto Shop
Újabb médiumok képírási formái (pl. fotó, film, televízió, video, digitális kép; fiktív terek, térillúziók a mai számítógépes játékokban, filmekben.)	1		egyéni tervezés	fantáziát fejlesztő szabad alkotó tevékenység	DT	Corel Dream 3D 8 és egyéb 3 dimenziós szerkesztő programok, lakberendező program stb.

Téma	Óraszám	Tanári bemutató	Tanulói tevékenység	Módszertan	Óratípus	Eszközök
------	---------	-----------------	---------------------	------------	----------	----------

Tárgy és környezetkultúra

Adott méretű tér megtervezése megbeszél stílusban konkrét személy számára. Rajzos-írásos dokumentáció készítése különböző korosztályok életmódot reprezentáló környezetéről (lakószobák, lakberendezési tárgyak).	1	szemléltetés, koordináló szerep	tervezés kiscsoportban	kiscsoportos	DT	Corel Dream 3D 8 3D lakberendezés (multimédia CD-ROM)
---	---	---------------------------------	------------------------	--------------	----	---